

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Kiadóhivatal:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
emi részét illető min-
den közlemény intézende.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előzetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 2-70 K
Egyes száma ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák :::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 92. szám.

Szombat, április 21.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései. —

Nyugaton öldöklő harc folyik.

**A nyugati nagy küzdelem. — A franciák órlási veszteségei. —
A béke körül. — Az oroszországi zürzavar. — Höfer mai
jelentése.**

A nyugati nagy küzdelem. — A franciák órlási veszteségei.

Budapest, április 21. Berlinből
sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Az Aisne mentén és a Champagne-
ban levő körülbelül ötvenkilométeres
fronton a negyedik napon is **elkesere-**
detten folyt a csata.

A franciák különösen hevesen tá-
madtak a Braye—Craonne vonalon, de
kétségségesen támadó kísérletük meghiu-
sult. Braye közelében **rohamcsapataik**
összeomlottak saját vérükben. Craonne-
nál több órás tüzérségi előkészítés után
indult meg a támadás. **A tömött roham-**
csapatokat összalították. Tamadásuk a
legsúlyosabb veszteségeikkel meghiusult.
Veszteségük nagy arányban felülmúlja
az 1915-iki champagnei csatában Lorei-
tónál szenvedett veszteségeiket.

A harc vonal legforróbb pontján pán-
célos automobilrajt küldöttek támadásra.
Közülük harminckettő hever elpusztítot-
tan állásaink előtt.

Az Aisne—Marne csatorna mentén
öt mélyen tagozott tömegtámadást visz-
szavertünk. **Az arcvonalunk előttli csata-**
teret egészen elborítják a francia kato-
nák holttestei.

A franciáknak az a reménysége,
hogy a német arcvonalat hallatlanul
nagy mennyiségű tömegeknek hadbave-
tésével áttörök, **nem sikerült.** **A harc**
olyan stádiumba jutott, amely semmi kl-
látást sem nyújt a franciáknak a sikerre.

A béke körül.

Budapest, ápr. 21. Hágából
sürgönyzik:

A nemzetközi szocialista iroda vég-
rehajtó bizottságának németalföldi kül-
döttsége elhatározta, hogy javasolni fogja,
hogy a **stocholmi nemzetközi konferen-**
ciát május 15-ikére egybehívják.

Az oroszországi zürzavar.

Budapest, ápr. 21. Stockholmból
sürgönyzik:

Az Oroszországban élő angolok ag-
resszív viselkedésére jellemző az alábbi
eset: Az archangelszki helyőrségben le-
tartóztattak huszonhat tisztet, közöttük
három tábornokot. Ennek következtében
Kemp az Archangelszben tartózkodó an-
gol flotta parancsnoka tiltakozó jegyzé-
ket intézett az archangelszki helyőrség-

hez. Kijelentette, hogy Anglia nyugtalan-
sággal látja az Oroszországban dúló
belső egyenetlenséget, amelyek kárára
vannak az országnak. A tavaszi offen-
ziva megkezdéséhez már csak kevés idő
van hátra és Archangelszben sokat kell
dolgozni, hogy a beérkező lőszerszállító
gőzösök rakományát partra lehessen tenni.

A tengeri háború.

Budapest, ápr. 21. Berlinből
sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Április 14-ikén egyik tengeralattjáró-
rónk Alexandriától nyugatra két torpedó-
lövessel eltalálta a Foxglove osztályhoz
tartozó egyik angol őrszolgálatot teljesítő
kisebb hadihajót. A nagy sötétségben le-
hetetlen volt megállapítani, de valószínű,
hogy a hadihajó elsüllyedt.

Az entente államférfiak tanácskozása.

Budapest, ápr. 21. Geufből sür-
gönyzik:

Ribot és Lloyd George minisz-
terelnökök a francia-olasz határon levő
St. Jean de Maurienne városkába érkez-
tek, hogy az általános politikai helyzet-
ről tanácskozzanak Boselli olasz mi-
niszterelnökkel és Sonnino külügymi-
niszterrel. Az angol és francia minisz-
terelnökök már visszautaztak Párisba.

Komoly a norvég helyzet.

Budapest, ápr. 21. Kopenhágá-
ból sürgönyzik:

A sorthing bárom napos titkos üles-
ben tárgyalta a külső politikai helyzetet,
A lapok közleményeiből arra következtet-
tethető, hogy a hangulat Norvégiában
komoly. A Morgenbladet szerint, amiről
most a sorthingban tárgyaltak, az Nor-
végiára nézve a háborút vagy békét je-
lentheti. A kereskedelmi hajók fölfegy-
verzéséről van szó

Törökország szakítása Amerikával.

Budapest, ápr. 21. Konstantiná-
polyból sürgönyzik:

A török kormány közölte az Unio
konstantinápolyi nagykövetével, hogy a
szövetséges Magyarország és Ausztria
példájához hasonlóan **megszakítja az**
összeköttetést az Egyesült Államokkal.

A spanyolországi helyzet.

Budapest, ápr. 21. Madridból
sürgönyzik:

Romanonez miniszterelnök azért
mondott le, mert olyan javaslatot tett a
királynak, hogy Spanyolország csatlakoz-
zék Angliához és Franciaországhoz és
kezdjen háborút a központi hatalmak
ellen, amit a király elutasított.

Höfer mai jelentése.

Budapest, ápr. 21. Höfer altá-
bornagy a vezérkar főnökének helyettese
jelenti:

Keleti és délkeleti harctér:

Semmi különös esemény.

Olasz harctér:

A harci tevékenység tegnap sem
multa fölül a rendes helyzetet.

Az ellenség a tengermelléken tete-
mes légi erőket küldött földterítésre ál-
lásaink és telepeink föl s az ellenséges
repülők több helységre frontunk mögött
bombákat dobtak le.

Laghninál Arsierótól északra
rövid tüzérségi előkészítés után a 14-ik
gyalogezred osztagai benyomultak az el-
lenséges állásba s egy tisztet és 30 köz-
embert hoztak vissza fogolyként.

Események a tengeren:

Egy Trieszt vidéke ellen intézett el-
lenséges légi támadás kapcsán, amely
semmi említésre méltó kárt nem okozott,
e hó 20-ikán hajnali négy órakor ten-
gerészeti repülőink egy csoportja a can-
zianoi katonai telepeket sikerrel bom-
bázta. Több találatot értek el, amelyek
nagy tüzeket idéztek elő. Valamennyi
repülőgépünk sértetlenül tért vissza.

Csökkentették a hustalan napokat.

Budapest, április 21. A hivatalos
lap mai száma a kormány rendeletét
közli, amely a keddi napra elrendelt vá-
gási és a szerdai napra elrendelt hus-
fogyasztási tilalmat megszünteti.

A dunai hajókatasztrófa.

Budapest, ápr. 21. A Zrinyi
hajót tegnap estére annyira kiemelték a
vizből, hogy végre hozzáfoghattak a
holttestek rendszeres kiszedéséhez. A
másodosztályú terembe vivő lépcső leg-
alján **egész hullatömeg mered ki a viz-**
ből. A női terem hátsó részében, amely
még víz alatt van, **holttestgarmadák**
láthatók valósággal összepréselve, annak
jeléül, hogy itt borzalmas halálküzdelem
játszódhatott le. Ma délig négy holttes-
tet emeltek ki, de a munkát abba kel-
lett hagyni, mert a jéghideg vízben dol-
gozó katonák valósággal megmeredtek a
nagy hidegben és szélben.

HIREK.

Városi közgyűlés.

— A tárgysorozat. —

Nagybeeskerek, ápr. 21.

Nagybeeskerek város képviselőtestülete április hó 23-ikán d. u. 3 órakor a volt esküdt-széki teremben közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő:

1. Öfelsége I. Ferenc József elhunytá alkalmával a város által kifejezett részvét tudomásul vétele.
 2. A vármegye törvényhatósági bizottságának határozata az 1917. évi költségvetés jóváhagyása tárgyában.
 3. U. a. határozata az 1913. évi számadások jóváhagyása tárgyában.
 4. U. a. határozata az 1914. évi számadások jóváhagyása tárgyában.
 5. U. a. jóváhagyó határozata az V. hadikölcsön tárgyában.
 6. U. a. jóváhagyó határozata a vár. tisztviselő szolgálati pótléka ügyében.
 7. A vár. tanács javaslata az ehagyott gyermekek segélyalapjának 1916. évi számadása tárgyában.
 8. Hivatalos jelentés az orsz. közp. hitelszövetkezet által bemutatott selyembővevő telep ingatlanának tulajdonjogi átruházására vonatkozó szerződés tárgyában.
 9. Hiv. jelentés a Nőegyleti óvoda tárgyában.
 10. Hivatalos jelentés az esküdték alaprajstromának összeállítására kiküldendő 2 tag tárgyában.
 11. Hivatalos jelentés a pirszén beszerzésére beérkezett ajánlat tárgyában.
 12. Hivatalos jelentés a vár. villammi és vágóhid szén szükségletének biztosítása tárgyában.
 13. A vár. tanács javaslata óvoda-alapból élvezett segély további engedélyezése tárgyában.
 14. U. a. javaslata a Strasser és Könige malomtelepén átvonuló felhagyandó díllóut tárgyában.
 15. Hivatalos jelentés a Katince-pusztán 1915/1916. évi kezeléséről.
 16. Hivatalos jelentés a vár. jövedékek 1916. évi kezeléséről.
 17. Hivatalos jelentés a vágóhid 1916. évi jövedelméből az alkalmazottak jutalmazása tárgyában.
 18. Hivatalos jelentés a kötelező himlőoltás körül közreműködött alkalmazottak kártalanításáról.
 19. A vár. tanács javaslata az anyakönyvi kivonati díjak átengedése tárgyában.
 20. U. a. javaslata Szelgrád János és családjának illetősége tárgyában.
 21. U. a. javaslata Zónai János illetősége tárgyában.
 22. U. a. javaslata Pribil Antal a községi kötelekbe való felvétele tárgyában.
 23. Rosuly Milán és Berta Mihály kérvénye a felsőmúzslyai komp hasznabérlete tárgyában.
 24. Becker József fertőtlenítő kérvénye személyi pótlék iránt.
 26. Barát Ernő gyepmester kérvénye fizetésemelés iránt.
 27. Özv. Arvay Ferenéné kérvénye segély iránt.
 28. A mezőgazdasági bizottság javaslata állami ménék városi kezelésbe való vétele tárgyában.
 29. Kühn János felebbezése tanácsai határozat ellen.
- És a még netán beérkező tárgyak.
Nagybeeskerek, 1917. évi április hó 20-ikán.

— A német hivatalos jelentés április 20-ról.
A miniszterelnökség sajtóosztálya közli:

A német nagyhódhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Ruprecht trónörökös hadserege: Az arrasi harctéren a tüzérségi tevékenység napról-napra növekszik St. Quentinnél. Erőssége váltakozik. A német trónörökös hadserege: A már régen kiépített Siegfried állások zónájába március 16-án megkezdett elhelyezkedésünk tegnap Soissonstól északkeletre a Conde és Soupir közti Aisne-part feladásával véget ért. Az ellenség habozva közeledik. Az aismementi és a champagnei kettős csata tovább folyik. A Chenim des dames hegyhát mentén az erős tüzérségi harc tart. Ujjonnan érkezett francia ezredek Brayenel Cernynél és nagy erők harcba vetésével a Craonne két oldalán eredménytelenül és nagy veszteséget szenvedve fáradoztak azon, hogy a magaslatok gerincét elfoglalják. A brimonti erődítmény átkarolására északnyugatról és északról már április 16-án eredménytelenül megkísérelt támadást a franciák tegnap délután megújították. Az aisme-marnei csatorna mentén fekvő állásaink előtt véresen összeomlottak az ujonnan harcba vetett francia hadosztályok. Ötször nekilendülő rohamhullámai eredmény nélkül küldték tüzbé újra az oroszokat is. A Champagneban és az önként kiürített Auberoie között elterülő erdőségben egész nap heves harc folyt. Kitűnően vezetett ellentámadással visszaszorítottuk a tegnap előrejutott ellenséget és annak a tényereség kiaknázására harcba vetett új erőt és elértük a szándékolt állásokat. Ezzel a Champagneban a második francia áttörési kísérlet hiúsult meg. A francia hadvezetőség a két csataterén eddig több mint 30 hadosztályt vetett harcba. Ezeket a Somme menti harcok befejezése után képezték gondosan ki az áttörési támadásra és a remélt üldöző menetelésekre. Franciaországban ehhez fűzött reményei nem teljesedtek be. Albert württembergi herceg hadserege: Nincs jelentős esemény.

Keleti harctér:

Az orosz tüzérségi tűz több szakaszon tegnap is jelentékeny hevességre emelkedett. Gyalogsági tevékenységről nincs jelenteni való.

Macedon arcvonala:

A Cervenn Stenau április 17-én elvesztett állások visszanyerésére indított francia támadásokat német és bolgár csapatok visszaverték. Egy hegycsúcs az ellenség megvetette lábát. — Ludendorff

— Tanácsülés. Nagybeeskerek város tanácsa ma délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a hétfői közgyűlés tárgyait készítette elő s több árvaügyet tárgyal.

— Brassóvármegye köszönete Torontálvármegyének. Brassóvármegye törvényhatósági bizottsága gróf Mikos Zsigmond főispán elnöke alatt tartott legutóbbi közgyűlésén az alispán indítványára a következő határozatot hozta: fejezte ki Torontálvármegye hatóságának és közönségének köszönetét a brassómezei menekültekkel szemben tanúsított magatartásukért.

A törvényhatósági bizottság az állandó választmány véleményének meghallgatása után mély halálal emlékezik meg arról, hogy Torontálvármegye főispánja és alispánja a vármegye tisztikara, a járási főszolgabírók, Nagybeeskerek város polgármestere és rendőrkapitánya, a kir. pénzügyigazgató, a községek elöljáróságai stb. és a lakosság mily odaadó, gondos és megértő szívvel igyekeztek a román betörés következtében odamenekült Brassóvármegyei lakosság és tisztviselők kétségbeejtő viszonyain enyhíteni, nyújtottak nekik hajlékot és élelmet és buzgólkodtak azon, hogy helyzetüket elviselhetővé tegyék oly körülmények között, midőn a hatóságok egyéb munkával amugy is túl voltak terhelve és a megye lakosság maga is élelmezési nehézségekkel küzdött. Ép azért nem mulaszthatja el a törvényhatósági bizottság a román betörés óta tartott első érdemleges közgyűlésében, hogy őszinte köszönetét fejezze ki Torontálvármegye

hatóságának és közönségének Brassóvármegye menekült lakosságával szemben tanúsított hazafiaságáért és testvéries szívélyességeért és hálájának maradandó emlékeként a határozatnak jegyzőkönyvében való megörökítését rendeli el, a vármegye alispánját pedig felkéri, hogy ezen határozatról az érdekelt hatóságokat és lakosságot alkalmas módon értesítse.

— A kultúregyesület háborus ismeretterjesztő előadásai. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület most fejezte be az idei télen a vármegye különböző vidékein szervezett háborus ismeretterjesztő előadásait. Az előadások a múlt év novemberében kezdődtek s most április elején fejeződtek be. Az előadásokat az idén nagyon megnehezítette a fűtő- és világítóanyag hiánya, a legtöbb helyen azonban sikerült a bajokat leküzdeni s az előadásokat rendszeresen az egész télen át vasárnaponként megtartani. Az előadások több mint ötezer hallgatója volt, akiknek legnagyobb része nő volt. Az előadásokon a kultúregyesület lelkes előadói, akik derék tanítóink s az értelmiség más köreiből vállalkoztak a nép oktatására, előadásaikban az itthonmaradottak teendőit ismertették, fokozott gazdasági termelésre, áldozatkészségre, önzetlenségre és takarékosagra buzdították a népet, kioktatták a ragályos betegségek elleni védekezésre, a rokkantakkal szemben való kötelességekre és teendőkre, propagandát csináltak a hadikölcsönöknek stb. Emellett népiesen természettudományi, történelmi és földrajzi ismereteket közöltek a hallgatósággal, úgy, hogy a kultúregyesület népművelési munkája a művelődés egyetlen részét sem hagyta parlagon. Legeredményesebbek voltak az előadások Ferenchalomon, ahol Lemle Rezső ig. tanító, Neubauer János tanító, Szabó Gyuláné, Pusztakeresztúron, ahol Kasza János tanító és Móritz Julia tanítónő, Torontáltordán, ahol Bezdan József esperes-plébános és Dénes Lajos tanító, továbbá Zichyfalván, ahol Endresz Jakab plébános és Schell János ny. tanító buzgólkodtak az előadások sikere érdekében. Szöllősdvarnokon és Zichyfalván vetített képes előadások voltak. Pusztakeresztúron pedig a kultúregyesület alfabetá tanfolyamot rendezett, amelyet Kasza János tanító vezetett.

— Koronázási sorleg. A világháború legörvendetesebb legszebb magyar eseményének a budavári koronázásnak méltó emlékezetére koronázási sorleg hoz forgalomba a honvé-

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana sóborszesz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15,000,000 palack Diana sóborszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer hírneve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ilyen rövid idő alatt ilyen páratlan népszerűségre, közkeletre tegyen szert a annyira nélkülözhetelenné válik. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana sóborszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású háziszerszen főtlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana sóborszesz, házból ki nem hagyja fogyni. Ára 130 fillér. — Kapható mindenütt.

Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi Részv. - Társ. BUDAPEST, NÁDOR-UTCA 6. SZ.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VOGT ESKÜDTSZÉKI TEREMEN.

Telefon 330.

Vasárnap. 1917. évi április 22-én 4 előadás, d. u. 3, 5, 7/2 és este 8 órakor, rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel:

A vándor fény.

Elsőrangú nagyhatású társadalmi dráma 4 felvonásban. A főszerepben Henny Porten.

A mostoha. Vigjáték.

Uj háborus képek.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Vasárnap, április hó 22-én 3 előadás:
fél 7, harmnegyed 8 és este 9 órakor
— mindenkor rendes helyárrakkal: —

MARIA WIDAL-URBAN GADI

Széles uton.

Dráma 3 felvonásban. — Irta és rendezte:
Urban Gad. — Főszereplő: Maria Widal.

Kedden: Győzött a népség. Amerikai
detektívdráma.

Helyárrak:

Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely 70 f.
II. hely 60 f. III. hely 40 f. — —
Rendes: páholyülés 1-20 K. I. hely 1- K.
II. hely 80 f. III. hely 50 f. — —

delmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala. A serleg kétféle nagyságban, megkapó művészi egyszerűséggel készült és bizonyára seholsem fog hiányozni magyar családok és társaságok pohárszekrényéről, hogy a nagy nap évfordulóján az ifjú királyi párra köszöntsek. A serleg ár 24, illetve 30 korona. Az egész haszon az elesett hősök özvegyei és árvái javára jut. Kaphatók Budapest előkelő műkereskedésében, ugyisintén a vidéken. Megrendelhetők közvetlenül a hivatalnál is.

— **Vándorfény.** A Városi Moziban ma este és holnap *Henny Porten*-nek nagyszerű alakításában lesz alkalma gyönyörködni a közönségnek. *Henny Porten* a *Vándorfény* című nagyhatalú társadalmi drámában lép föl, amelynek fő női szerepe egyik legkiválóbb alakítása a művésznőnek. A drámán kívül érdekes és szép kísérő műsor is lesz.

— **Április 30-ika** a fémbeizoláltatás utolsó terminusa. Minden késedelmező, akinek még beizoláltatásra kötelezett fémei vannak a saját érdekében és a honvédelem érdekében cselekszik, ha fémeit mielőbb beizoláltatja a hivatalos fémbeizolálóknál, amelyeknek ellenértékét *rögtön készpénzben* a hatóságok által ellenőrzött árakon tartoznak kifizetni.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Simek Imre r. kath. zenészmester és Horváth Julianna r. kath. — Balanyi Pál r. k. csendőr alörmester és Steinbach Magdolna r. kath. — Talált Mátyás r. kath. napszámos és Héder Katalin r. kath. — Hoff Nándor r. kath. kőművesmester és Schwartz Erzsébet r. kath. — Becskei János r. kath. gyal. a cs. és kir. 29. gy. ezredben, földműves és Masa Mária r. kath.

Születések: Komlósi János r. kath. napszámos, fiú. — Pivarszki István g. kel. napszámos, leány. — Pfendt Anna r. kath. cseléd, leány. — Frank János izr. bórkereskedő, leány.

**DR. HEINERMAN
SZANATÓRIUMA
NAGYBECSKERÉKEN.**

Fölvételnek mindennemű betegek.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

— Radovancev János g. kel. földműves, leány.
— Nemes János r. kath. faesztérgályos, leány.
— Avramov (Dumulyev) Iván g. kel. napszámos, leány. — Kálmán Mihály r. kath. napszámos, leány.

Halálozások: Pisch Anna ág. h. ev. 5 éves, torokgyík. — Koszovác Gábor g. kel. 68 éves földműves, agyguia. — Tódy Kovinka g. kel. 15 éves varrónő, vízbe fulladt, öngyilkosság. — Levaity Katalin g. kel. 3 éves, csontszu. — Kohlbach András r. kath. 42 éves földműves, tüdővész. — Becker József r. kath. 35 éves póttartalekos a cs. és kir. nyilv. élelm. hivatalnál, a hazáért hősi halált halt. — Kátay József r. kath. 8 éves, mellhártyalob. — Klausz Katalin Mária r. kath. 3 hónapos, bélhurut. — Omasztó Gábor ref. 57 éves földműves, veselob. — Gigics Lázár g. kel. 64 éves napszámos, agyvérömleny. — Ursó Péter r. kath. 31 éves hajtó irányzó a cs. és kir. 34 tábortarackezredben, szívbénulás, a hazáért hősi halált halt. — özv. Popovits Demeterné g. kel. 76 éves, aggkór. — Kolocsány Julianna r. kath. 70 éves napszámosnő, érlelmeszesedés. — Glion Danicza g. kel. 20 éves napszámosnő, tüdővész. — Milosevics István g. kel. 57 éves udvaros, tüdőgyulladás. — özv. Stefnóvity Miklósné r. kath. 57 éves, gyomorrrák. — Tóth András r. kath. 23 éves kocsis, tüdővész. — Nityetin Dusánné g. kel. 24 éves, hashártyalob. — Szabó Anna ref. 69 éves napszámosnő, aggkór. — Boldureán György g. kel. 51 éves napszámos, tüdővész. — Radivojevics Julianna r. kath. 34 éves, tüdővész. — Erszki Istvánné g. kel. 49 éves, agyguia.

— **Izomfájdalmakkal** sok ember egyszerűen nem törődik, úgy gondolván, hogy majd csak elmúlik a baj. A fájdalmak azonban rövidesen megújulnak, még pedig annál erősebben, amint azokat elhanyagoljuk. A fájdalmat okozó csirákól ugyanis mindig visszamarad valami az izmokban és szövetekben. Mindez könnyen elkerülhető, ha a fájdalmas helyeket a Feller-féle joltévo „Elsafliuddal” bedörzsöljük és gyurjuk. Ezáltal nemcsak a fájdalom szűnik meg, hanem egyuttal a vérkeringés is megélénkül a fájdalmas helyeken. A vér utat talál az izomszövetek legtávolabbi rétegeibe is, elpusztítja a fájdalmat okozó csirákat és ilymódon elhárítja a fájdalom visszatérését. **Békeárak:** 12 üveget ezen joltévo bedörzsölőszorból bérmentve 6 koronáért küld Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica, Centrále 125. sz. (Zágrábmegyé.) Meghozatható egyben az enyhe hashajtó hatású Feller-féle rebarbara „Elsapilula” is, ez a kitünő étvágygerjesztő gyomorszer, melyből 6 doboz bérmentve 4 K 40 fill. Nagyszerű és biztos hatású tyukszemirtőt is lehet hozzácsomagoltatni, mely Feller-féle „Elsa”-turistatapasz név alatt számos elismerést szerzett. Kapható 1 és 2 koronás dobozokban.

— **Fémbeizoláló Nagybecskereken.** A fémbeizolálás még hátralevő rövid határidejére való tekintettel a Fémközpont most hivatalosan közli velünk, hogy Nagybecskereken a következő fémbeizolálóhely működik: Berényi Bódog.

Torontálvármegye alispánjától.

10243—1917. szám. 315—3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegyében megüresedett és a folyó évi rendes tavaszi közgyűlésen választás útján betöltendő egy a VIII. fiz. osztálynak megfelelő fizetéssel és állomáshelyének megfelelő lakbérrel ellátott *másodfőjegyzői* és egy a VIII. fiz. osztálynak megfelelő fizetéssel és állomáshelyének megfelelő lakbérrel ellátott *főszolgabírói állásra* és ezeknek betöltésével esetleg megüresedendő más állásokra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket az 1883. évi I. t. c. 1—3. §-ában előirt feltételek egyidejű igazolása mellett és a 125902. B. M. rendelkezésben kibocsátott vármegyei ügyviteli szabályzatban előirt módon Torontálvármegye főispánja, dr. Dellimanics Lajos ur ömeltóságához címezve folyó évi május hó 15-ig hivatalomhoz nyújtsák be.

Nagybecskerek, 1917. évi április hó 9-án.

Jankó, alispán.

**Május elsején
varróiskolát nyitok,**

hol a jelentkező hölgyeket a varrás minden fájában szakszerűen oktatom Mindenki a saját tetszése szerinti ruhadarabokat (aljak, bluzok, gyerekruhák) saját részére készíti allandó felügyeletem mellett. Minden igyekezettel azon leszek, hogy a jelentkezők minél előbb szép eredményt mutathassanak fel. Az iskola órábeosztása reggel 8—12-ig és délután 2—6-ig. Tandij havi 10 korona. — Fehérhímzést is tanítok, a tandij erre havi 3 korona. Minél számosabb jelentkezőt kér

**Meiszner Károlyné Nagybecskerek
Melencei-utca 48.**

A temesvári m. kir. folyammérnöki hivataltól.

451—1917. szám. 308—2.1

Árverési hirdetmény.

Mely szerint alulírott ezennel közhírré teszi, hogy a *Béga-csatorna védőtöltésén* ebben az évben *termelt fű* kisebb szakaszokban *nyilvános árverésen* a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatik.

Az árverés folyó évi április hó 24-én reggel 8 órakor az Ötvény község melletti béga-csatornai hidnál veszi kezdetét.

1. Április hó 24-én Temesvártól az ittebei hidig.

2. Április hó 25-én az ittebei hidtól Jankahidig.

3. Április hó 26-án Iktár—Budinceztől—Topolyig (kezdetét veszi d. e. 9 órakor iktár—budincezi hidnál) terjedő csatornaszakaszon.

4. Április hó 28-án az Öszényi hidtól Temesvárig (kezdetét veszi reggel 9 órakor az Öszényi bégacsatornai hidnál) és pedig mindenütt a helyszínén lesz az árverés a kir. folyammérnöki hivatal kiküldöttje által megtartva.

Miről a venni szándékozótak tájékozás céljából oly megjegyzéssel értesitem, hogy a kir. folyamfelügyelőknél és kir. csatornaőrök-nél, nemkülömben a bégacsatornával szomszédos községek előljárásiágainál úgy az árverés alá kerülő szakaszoknak részletes kimutatását, mint az árverési feltételeket mai naptól kezdve megtekinthetik.

Temesvár, 1917. évi április hó 15-én.

A hivatal főnöke:

Nemes József kir. műszaki tanácsos.

PEZSGŐSDUGÓT

használt, de nem töröttet, veszek 40 fillérért darabját, palackdugót 5 K kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükségtelen. Új palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

**Robicsek Adolf
Budapest,
Nefelejts-utca 15. szám.**

VÉGE A KÁVÉHIÁNYNAK!

Keverjen egy pohár tejbe egy kávéskanálnyi FISCHER-féle PÓTKÁVÉT és édesítse meg egy kockacukorral. — Kitünő ízű, tápláló reggelihez jut és cukorral is takarékoskodott. A FISCHER-féle FOLYÉKONY PÓTKÁVÉ kapható nagyban a FISCHER-féle FOLYÉKONY PÓTKÁVÉ R.-t. központi eladási irodájában. — Kicsinyben minden jobb fűszerkereskedésben

TELEFON: 10-22.

BUDAPEST, I., ÁTLÓS UT 22., 24., 26., 28. SZ. ALATT.

TELEFON: 10-22.

BUZIÁSFÜRDŐ

Magyarország legrészletesebb szén-savas, sós, vasas, radioactiv forrásai. Moorfürdő. Hidegvizgyógymód.

Elsőrangú

szivgyógyfürdő

Természetes szén-savas, sós, radioactiv fürdők.

Női bajoknál.

Hólyag-, vesebajok, köszvény, csusz, ideg-bántalmaknál.

Szívajoknál.

Billentyűhibák, szivizom gyengesége, érlemezés, ideges szívajok.

Háboru okozta utóbajoknál.

Lőtt vagy szurt sebek után fellépett hűdéseknél, izületi bajoknál, gyengeségi állapotoknál.

Ivókúra, Zanderintézet, Röntgen és Kórvégyészeti laboratórium.

Fürdőidény: május-október.

Kifogástalan ellátásról gondoskodva van.

Hivatalos fürdőorvos:

MAHLER GYULA dr.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak:

BIASINI J. dr., PORUTIU R. dr., SCHÖPF J. dr., SUGAR R. dr., GLASS R. dr. urak.

Részletes prospektussal szolgál:

Muschong Buziás gyógyfürdőjének igazgatósága.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.

REITTER OSZKÁR

nagybecskerei nyugalmazott főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek egyszerű találmánya a

'Patkánin'

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és föltűnül minden más irtószer.

1 doboz ára 3 K

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. — Ismertető prospektus, melyben le van írva, hogy különböző nagyágú gazdaságban hány adag használható, kérésre ingyen küld.

PATKÁNIN gyár vezetősége a Torontali Agrárbank Részv.-társ. melynek Nagybecskereken egyedüli elárúgója **BERÉNYI BÓDOG VASKERESKEDŐ.**

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
Gőzcséplő garnitúrákat
Magánjáró lokomobilokat
Cséplőszekrényeket
Esztergapadokat
Herefejtőket
Elevátorokat
Motorokat

Gőzekéket és Gőzkanókat

javított állapotban vásárolnak = készpénzfizetés ellenében =

FRIEDRICH TESTVÉREK
GÉPGYÁRA TEMESVÁR.

Páraflan a maga nemében

RUSZÁNDÁ

GYÓGYISZAP FÜRDŐ

bármely más nemzetközi fürdőt is felülmúl

Vasut-, posta- és távirdaállomás

Délmagyarország, Melenze (Torontáivármegye).

Nyitva május hó 15-től szeptember 15-ig.

4 modernül berendezett 74 szobából álló szállóval. A fürdőn orvosi szaktekintélyek rendelkeznek.

Javalva: Köszvény, idült izületi rheuma, soro-phüosis minden alakjában, kenőgyógyimódnak ellenálló bőrbetegség, psoriasis és prurigóban vérzésben szenvedő nők, idegbetegség, csontbántalmak, Carias Necrosisnál és idült lue bántalmaknál biztosan gyógyít.

Kitűnő jó magyar konyha, valódi hamisítatlan borok, olvasó- és zongoraterem, tekeasztal és tekepálya, nagy virágos és árnyékos park padokkal. Naponta cigányhangverseny tartatik. Prospektust kívánatra díjtalanul küld a 452-10.3 Fürdőigazgatóság.

HIRDETÉSEKET JUTÁNYOS ÁRÉRT KÖZÖL A „TORONTAL” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Nyulat

fajtisza Belga himet keresek megvételre. Ajánlatokat a cím, ár és kor megjelölésével a kiadóhivatalba kérek.

40 év óta fennálló jóforgalmu vendéglővel álló

HÁZ

Jenő herceg-utcában eladó.

Bővebbet Risztits Pál szolgáltat.

Csusz, köszvényben

anyagcsere zavarokban szenvedők és gyermekek évszázadok óta bevált rádiumos gyógyító fürdője

LIPIK (Szlavonia)

64° C

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdőkkel egyesített gyógy-penziók. Prospektust küld a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG

Radioaktiv, alkalikus sós, jódos hőforrások. ISZAPKEZELES

Huzás április 25-én.

Akinek egy sorsjegy szerencsét nem hozott, kísérelje meg 500 számmal játszani. 500 számmal játszik 66 huzáson, 10 millió felüli nyereményre, ha a mi csupán 50 tagból álló sorsjegyjáradék-társaságunkba 45 havi a 19 K 80 f részlettel belép.

Szerencse kockázat nélkül!

A tagok tulajdonát és nyereményjogát képezik:

50 drb Konvertált Jelzálogbank sorsjegy,	50 drb Bazilika sorsjegy,
50 drb Hazai Takarékpénztár sorsjegy,	50 drb 4%-os Jelzálog nyereményjegy,
50 drb Józsviv sorsjegy,	100 drb 4%-os adómentes Koronajáradék
250 drb Erzsébet királyné Szanatórium sorsjegy,	à 100 K az összes kamatokkal.

Az 50 tag ezen értékpapírokra 45 hónapon át egyetemlegesen játszik és minden egyes tag megkapja a fenti 500 drb sorsjegyek aránylagos részét, ugyszintén az összes nyeremények és szelvénykamatok megfelelő hányadát is.

A 45 hónap lejártá után a társaság vagyona felosztatik és minden egyes tag kap:

5 drb Erzsébet királyné Szanatórium sorsjegy,	1 drb 4%-os Jelzálogbank nyereményjegy,
1 drb Konvertált Jelzálogbank sorsjegy,	1 drb Bazilika sorsjegy,
1 drb Józsviv sorsjegy,	1 drb 100 K névértékű 4%-os Koronajáradékot és a kamatokat.

Az értékpapírok aztán a tagok kizárólagos tulajdonát képezik, melyekkel évenként 15 huzáson 2 és fél millió nyereményösszegben résztvesz és járadékkamatokat élvez.

Az első 19 K 90 f beküldése után megkapja az 500 számot tartalmazó tulajdonjogi okiratot, valamint a 100 drb Koronajáradék biztosítását, melyek játszási részvételét már a f. év április hó 25-ki konvertált Jelzálogbank huzásra biztosítják.

Játéktartam: 52 év. Minden sorsjegyet valamelyes összeggel ki kell huzni. Befizetések portómentesen eszközölhetők. — Sorsolási értesítő megküldetik.

— Főnyeremény: 400.000, 250.000, 200.000 K stb. —

Magyar Kereskedelmi Merkur t.-t. Bank- és Váltóüzlet.
Budapest, VI. Andrássy-ut 57. sz.